

Akciju sabiedrība "Sadales tīkls"
Vienotais reģ. Nr. 40003857687
Šmerļa iela 1, Rīga, LV-1160, Latvija
Tālr. (+371) 67726000, www.sadalestikls.lv, st@sadalestikls.lv

---

Rīgā

Datumu skatīt dokumenta paraksta laika zīmogā.
Reģistrācijas numuru skatīt pievienotajā failā
Reģistrācijas_numurs

Sabiedrisko pakalpojumu
regulēšanas komisija
Ūnijas iela 45
Rīga, LV-1039
Latvija

Par konsultāciju dokumentu par grozījumiem elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikā

AS "Sadales tīkls" (AS ST) ir iepazinusies ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – SPRK) 2019. gada 22. augusta konsultāciju dokumentu par grozījumiem elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikā (turpmāk – Metodika).

Metodikas 2.1.p. paredz, ka elektroenerģijas ražotāji norēķinās par sadales sistēmas pakalpojumiem, maksājot diferencētos tarifus. AS ST ierosina noteikt pārejas periodu, ka diferencētie tarifi elektroenerģijas ražotājiem jāsāk piemērot tarifu periodā, sākot no 2021. gada 1.janvāra. Šāds pārejas periods nepieciešams, lai sadales sistēmas operatori pielāgotu norēķinu sistēmas un lai arī elektroenerģijas ražotāji izvērtētu nepieciešamās pieslēguma jaudas, atbilstoši kurai tie norēķināsies par sadales sistēmas pakalpojumiem. Tāpat AS ST arī rosina Metodikā precizēt, atbilstoši kurai sistēmas pieslēgumu raksturojošai jaudai elektroenerģijas ražotājam būtu jānorēķinās par sadales sistēmas pakalpojumu tarifa fiksēto komponenti - elektroenerģijas ražotāja izbūvētajai (uzstādītajai) sistēmas pieslēguma jaudai, atļautajai pašpatēriņa jaudai vai elektroenerģijas ražotāja atļaujā norādītajai elektroenerģijas ražošanas jaudai. Ņemot vērā, ka elektrostacijai atļautā elektroenerģijas ražošanas jauda var būt noteikta gan ampēros (A), gan kilovatos (kW), Metodikā lūdzam iekļaut vienotu formulu (noteikt jaudas koeficienta $\cos(\phi)$ vērtību) atbilstoši kurai būtu veikams jaudas pārrēķins. AS ST arī ierosina precizēt diferencēto tarifu definīciju, izsakot to šādā redakcijā: *“2.1. diferencētie tarifi – tarifi, pēc kuriem par sadales sistēmas pakalpojumiem norēķinās elektroenerģijas sistēmas dalībnieki, kas izmanto pieslēgumu sadales sistēmai;”*

Metodikas grozījumi paredz regulatīvo periodu 2 – 5 gadus, tāpēc AS ST ierosina koriģēt Metodikas 19.p., saglabājot atrunu, ka “regulējamo aktīvu bāzes (RAB) vērtības aprēķinos iekļauj attiecīgā gada sākumam prognozēto pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu vērtību”, jo visi tarifu projekti tiks gatavoti laika periodam, kas ilgāks par gadu. AS ST ierosina papildināt Metodikas 19.p., nosakot, ka attiecīgā gada sākumam prognozēto pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu vērtību nosaka, ņemot vērā plānotās iepriekšējā gadā pabeigtās investīcijas, plānoto iepriekšējā gada pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu pārvērtēšanu vai indeksāciju ar patēriņa cenu indeksu un plānoto iepriekšējā gada nolietojumu/amortizāciju.

Metodikas 39.¹p. paredz ieņēmumu korekciju veikt tikai tādos gadījumos, kad faktisko ieņēmumu novirzes rodas sadalītās elektroenerģijas apjoma un lietotāju pieprasītās jaudas noviržu dēļ.

Ieņēmumu novirzes var rasties citu apstākļu rezultātā:

1) Ja diferencētos tarifus piemēro par pieslēguma uzturēšanu. Ieņēmumi ir atkarīgi no pieslēgumu skaita;

2) Ja faktiskais elektroenerģijas apjoms tiek sasniegts, taču izmantojot citu sprieguma pakāpi, citu tarifu plānu vai atšķirīgu elektroenerģijas patēriņu pa laika zonām;

Piemērs: Elektroenerģijas apjoms tiek sasniegts dažādās sprieguma pakāpēs, taču faktiskie ieņēmumi ir mazāki par apstiprinātajiem ieņēmumiem:

Tarifs	Plānots		Fakts	
	Apjoms, MWh	Apstiprinātie ieņēmumi, EUR	Apjoms, MWh	Ieņēmumi, EUR
S-6 0,4 kV līnijas	1 000	47 820	900	43 038
S-6 6-20 kV līnijas	1 000	21 290	1 100	23 419
Kopā	2 000	69 110	2 000	66 457

3) Faktiskā uzstādītā jauda atbilst plānotajai, taču faktiski tā ir citā sprieguma pakāpē, piemērojot citu diferencēto tarifu un tarifu plānu.

Nemot vērā faktiskos ieņēmumus ietekmējošos rādītājus, AS ST ierosina Metodikā neidentificēt tikai atsevišķu faktoru korekciju, bet paredzēt, ka ieņēmumu korekciju veic par visu starpību starp apstiprinātajiem un faktiskajiem ieņēmumiem.

Metodikas 39.¹p. paredz, ka SSO izveido regulatīvo rēķinu, kurā katra kalendārā gada beigās (31.decembrī) uzskaita noteiktos lielumus. AS ST ierosina precizēt redakciju, ka sistēmas operators divu mēnešu laikā pēc kalendārā gada beigām sagatavo regulatīvo rēķinu, kurā uzskaita lielumus, kas fiksēti uz iepriekšējā kalendārā gada 31.decembri.

Metodikas 39.¹2.p. paredz elektroenerģijas zudumu izmaksu korekciju veikt tikai gadījumā, kad rodas novirze starp faktisko un plānoto elektroenerģijas cenu. Elektroenerģijas zudumu apjomu (līdz ar to – izmaksas) tiešā veidā ietekmē kopējā lietotājiem sadalītā elektroenerģija, kura faktiski atšķirsies no plānotā apjoma. Ja faktiskā sadalītā elektroenerģija pieaugs straujāk nekā plānots, tad attiecīgi pieaugs elektroenerģijas zudumu apjoms un elektroenerģijas zudumu izmaksas. AS ST ierosina elektroenerģijas zudumu, tehnoloģiskā patēriņa un saimnieciskajām vajadzībām patērētās elektroenerģijas izmaksu novirzi pilnā apmērā iekļaut regulatīvajā kontā.

Metodikas 39.¹4.p. paredz pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksu korekciju, neņemot vērā sadalītās elektroenerģijas apjoma un lietotājiem uzstādītās elektroenerģijas jaudas izmaiņas. Pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksas ietekmē faktori, ko sadales sistēmas operators nevar kontrolēt, tāpēc AS ST ierosina pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksu novirzes pilnā apmērā iekļaut regulatīvajā kontā un atzīt nākamajā gadā neatkarīgi no tā, vai regulatīvais periods sākotnēji ir paredzējis tarifu periodus.

Papildus Metodikā plānoto izmaksu korekciju iekļaušanai regulatīvajā rēķinā, AS ST ierosina iekļaut Metodikā izmaksu korekciju faktisko kapitāla izmaksu novirzei no plānotajām. Regulatīvā perioda investīciju saskaņošana ar SPRK nenozīmē, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji varēs attīstīt elektrotīklu saskaņotajā apjomā, jo regulatīvā perioda laikā var būtiski mainīties būvniecības izmaksas, tādējādi ietekmējot tīkla attīstību saskaņotajā apjomā, vai arī tīkla attīstību saskaņotajā apjomā būtu jāveic uz sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja peļņas rēķina. Lai to novērstu un nodrošinātu, ka sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs gūst pamatoto kapitāla atdevi no RAB un tarifā ir iekļauts nolietojums/amortizācija pilnā apmērā, faktisko kapitāla izmaksu novirzi no plānotajām būtu jāiekļauj regulatīvajā kontā, līdzīgi ekspluatācijas izmaksu starpībai.

Metodikas 39.³p. paredz par faktisko izmaksu ietaupījumu iepriekšējā regulatīvajā periodā salīdzinājumā pret plānoto samazināt nākamā regulatīvā perioda izmaksas, ja vien izmaksu ietaupījums nav radies efektivitātes uzlabošanas rezultātā – tad ieņēmumu korekcijas daļa vienāda ar 50 % no izmaksu ietaupījuma.

AS ST lūdz skaidrot, kas ir darbības efektivitātes uzlabošana, kādas darbības tiks atzītas kā efektivitātes uzlabošanas pasākumi.

Metodikas 39.³p. nosaka ieņēmumu korekciju nākamajam regulatīvajam periodam, tāpēc tas būtu attiecīgi jānosaka 39.³1.p. un 39.³2.p., kur šobrīd tiek atrunāta korekcija nākamajam tarifu periodam.

AS ST aicina precizēt Metodikā, vai regulatīvais rēķins, kas tiek pārņemts uz nākamo regulatīvo periodu, tiek sadalīts vienmērīgi pa nākamā regulatīvā perioda tarifu gadiem vai uzreiz attiecināts uz nākamā regulatīvā perioda 1. tarifu periodu.

Regulatīvo rēķinu pilnīga apkopošana var notikt tikai pēc iepriekšējā kalendārā gada noslēgšanas. Sākoties jaunajam regulācijas periodam regulatīvais rēķins vēl nebūs apkopots. Kādā veidā tas tiks piemērots jaunajā regulatīvajā periodā?

Metodikas 39.²p. paredz regulatīvā rēķina atlikuma un pamatojuma iesniegšanu SPRK 2 mēnešu laikā pēc kalendārā gada beigām. AS ST lūdz skaidrot regulatīvā rēķina uzskaites un atzīšanas principus sadales pakalpojumu sniedzēju finanšu pārskatos, detalizēti skaidrojot 1) vai un kad SPRK apstiprinās regulatīvā konta atlikumu; 2) vai regulatīvā rēķina atlikumam ir nepieciešams revidentu atzinums; 3) uz kuru gada pārskatu būs attiecināmas iepriekšējā gada regulatīvā kontā uzkrātās saistības un 4) kad uzkrātās saistības jāatzīst peļņas vai zaudējumu pārskatā?

AS ST aicina papildus skaidrot Metodikas 39.⁴.2 punktu, ja regulatīvais rēķins pārsniedz 3% no kalendārā gada plānotajām ekspluatācijas izmaksām, piemēram, ir 4 %. 3% ieņēmumu korekcija attieksies uz nākamo tarifu periodu, bet 1 % uz nākamo regulācijas periodu? Vai arī tiklīdz tiek pārsniegti 3%, tā viss 4 % regulatīvā rēķina atlikums pāriet uz nākamo regulatīvo periodu?

AS ST iebilst pret Metodikas 7.p. svīturošanu, neparedzot pārejas periodu, kura laikā var piemērot līdz regulācijas perioda sākumam izveidojušos apgrozījuma korekciju.

AS ST aicina SPRK noteikt Metodikā kārtību, kādā veidā ieņēmumu korekcija, kas attiecas uz nākamo tarifu periodu vai regulatīvo periodu, tiek iestrādāta diferencētajos tarifos (diferencēto tarifu korekcija) - to dara sadales sistēmas operators vai SPRK, un kādā kārtībā diferencētie tarifi tiek pārrēķināti un apstiprināti.

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

Izpilddirektors
Finanšu direktore

Sandis Jansons
Inga Āboliņa

Līga Kanopa 67726321